

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

rolle, hvilken indstilling de enkelte skovejere personlig har over for tanken om at se andre mennesker på deres områder. Nu bliver der, som det også blev nævnt af hr. Jens Chr. Christensen, jo mulighed for at se på dette i udvalget under forhandlinger med skovejerne, der har rejst spørgsmålet om en frivillig ordning. Kan en sådan ordning gennemføres, så den bliver effektiv over for befolkningen, vel, så er der da ingen, der kan have noget som helst imod, at noget sådant sker. Men det vil forhandlingerne jo vise om der er muligheder for.

Hr. Jens Chr. Christensen rejste spørgsmålet om landbrugets forhold og understregede som sit syn, at erhvervets udøvere burde høres i disse sager. Sandt er det jo, at landbrugere i høj grad berøres af disse bestemmelser. Der er givet indrømmelse til synspunktet — hr. Jens Chr. Christensen var ikke helt tilfreds med det — men der er altså givet en indrømmelse i bemærkningerne, hvor det anføres, at der skal være et landbrugskyndigt medlem i fredningsplanudvalgene, og jeg har intet imod, at denne bestemmelse kommer ind i lovteksten.

Så vil jeg gerne sige til hr. Vivike, der var inde på spørgsmålet om erstatning, at der vil jo blive en begrænsning af erstatningsmulighederne i kraft af zoneloven. Den vil medføre begrænsninger med hensyn til, hvad der her kan blive stillet af krav til det offentlige. Så længe det er tilladt at grave grus, ja, så længe bliver der tale om erstatning. Der har jo i kommissionen været ført drøftelser om en koncessionslovgivning, og kommer en sådan lovgivning, ja, så vil der blive ændringer på dette område.

Med hensyn til spørgsmålet naturpleje, som jeg er enig med hr. Vivike i er meget væsentligt, er forholdet det, at man allerede er opmærksom på det i fredningsplanudvalgene, og det er givet, at vi fra kulturministeriets side må følge hele dette spørgsmål med stor opmærksomhed.

Jeg kan ikke sige noget til hr. Kjær Rasmussens spørgsmål om opkøb af arealer i fællesskab. Vi har ingen planer om det, og jeg tror ikke, det bliver aktuelt.

Må jeg så sige til hr. Foged, der var meget skeptisk og kritisk indstillet over for nogle væsentlige ting i naturfredningslovgivningen, at jeg tror, man må indrømme, at lov-

forslaget, som det foreligger — og det svarer jo i høj grad til det forslag, der er i kommissionsbetænkningen — er udtryk for en fornuftig balance mellem hensynet til grundejerne og hensynet til befolkningen. Vi kommer jo ikke uden om, at vi skal finde en sådan balance. Så kan man diskutere, om der på visse områder er foreslået bestemmelser, som ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til den ene parts eller den anden parts interesser. Men det er vor opgave at finde frem til en syntese, der opfylder disse krav, og det arbejde, der er udført i kommissionsbetænkningen, er jo på alle måder et meget grundigt og dybtgående arbejde, og man kan vel føje til, at alle berettigede interesser var repræsenteret i dette udvalg.

Det er ikke muligt for mig at tage stilling til, om der skulle være enkeltheder, som ikke svarer til disse krav om balance. Der bliver lejlighed til at drøfte omhyggeligt i udvalget nogle af de ting, som hr. Foged var inde på, ja, dem alle, og jeg skal derfor ikke komme ind på dem i enkeltheder, men blot sige om nogle enkelte af de ting, hr. Foged nævnte, at der er jo åbnet adgang for offentligheden til skovene. Det er givet, at der ved vurderingen af ejendommene må tages hensyn til værdierne, og det bliver altså vurderingsmyndighedernes opgave at tage hensyn til de forringelser, der måtte opstå som følge af disse bestemmelser.

Til slut blot dette — og det siger jeg så i tilslutning til det, hr. Foged var inde på — at der er én afgørende betragtning, som vi må ofre megen opmærksomhed, og det er ikke bare et spørgsmål, der angår kulturministeriet, men et spørgsmål også for andre ministerier, i høj grad undervisningsministeriet. Det er spørgsmålet om, hvad vi kan gøre for at udvikle den nødvendige forståelse for disse problemer. For givet er det jo, at det i stigende grad bliver problemer, samfundet må løse, alt det, der knytter sig til bevarelsen af naturværdierne; og det er givet, at vi må påkalde ansvarsfølelse hos dem, der nu får åbnet adgang til at færdes i naturen. Det er givet, at vi må påkalde interessen hos dem for, at der ikke gennem det, der sker, bliver basis for modgående tendenser, men at man kan bevæge sig i den rigtige retning. Hvis bestemmelserne, vi nu måtte nå til enighed om, skal hvile på opsyn, på tilsyn og på straffebestemmelser af enhver karak-